Europaparlamentet
2024-2029

ANTAGNA TEXTER

P10_TA(2026)0004

Skydd och främjande av finansiell stabilitet i en tid av ekonomisk osäkerhet

Europaparlamentets resolution av den 20 januari 2026 om skydd och främjande av finansiell stabilitet i en tid av ekonomisk osäkerhet (2025/2051(INI))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

– med beaktande av kommissionens rapport av den 24 januari 2024 om makrotillsynsöversynen för kreditinstitut och systemrisker förknippade med förmedlare som inte är banker och deras sammanläkning med kreditinstitut, enligt artikel 513 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012 (COM(2024)0021),

– med beaktande av Europeiska centralbankens (ECB) granskning av den finansiella stabiliteten från november 2024 (*Financial Stability Review*),

– med beaktande av ECB:s granskning av den finansiella stabiliteten från maj 2025 (*Financial Stability Review*),

– med beaktande av den kvartalsvisa översynen av Banken för internationell betalningsutjämning från mars 2025 om utvecklingen på den internationella bank- och finansmarknaden,

– med beaktande av skrivelsen av den 21 februari 2025 från ordföranden för rådet för finansiell stabilitet (FSB) till G20-ländernas finansministrar och centralbankschefer,

– med beaktande av FSB:s lägesrapport av den 22 oktober 2024 G20 *Crypto-asset Policy Implementation Roadmap*,

– med beaktande av FSB:s rapport från oktober 2021 *Policy proposals to Enhanced money market fund resilience: Final report*,

– med beaktande av Europeiska systemrisknämndens (ESRB) svar från november 2024 på kommissionens samråd med en bedömning av huruvida makrotillsynspolicyn för finansförmedling utanför

banksektorn är adekvat – *A system-wide approach to macroprudential policy*,

– med beaktande av ESRB:s efterlevnadsrapport från februari 2025 om ESRB:s rekommendation av den 2 december 2021 om en reform av penningmarknadsfonder (ESRB/2021/9),

– med beaktande av uppdateringen från de europeiska tillsynsmyndigheternas gemensamma kommitté av den 31 mars 2025 om risker och sårbarheter i EU:s finansiella system – våren 2025,

– med beaktande av yttrandet från Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten (Esma) av den 14 februari 2022 om översynen av förordningen om penningmarknadsfonder,

– med beaktande av Internationella valutafondens (IMF) rapport om global finansiell stabilitet av den 22 april 2025,

– med beaktande av Mario Draghis rapport av den 9 september 2024 *The future of European competitiveness* (Draghi-rapporten),

– med beaktande av Enrico Lettas rapport av den 17 april 2024 *Much more than a market* (Letta-rapporten),

– med beaktande av sin resolution av den 6 juli 2011 om den finansiella, ekonomiska och sociala krisen: rekommendationer om åtgärder och initiativ[1],

– med beaktande av betänkandet från utskottet för ekonomi och valutafrågor av den 26 mars 2025 om bankunionen – årsrapport 2024,

– med beaktande av utfrågningen som anordnades av utskottet för ekonomi och valutafrågor den 19 mars 2025 om att bedöma lämpligheten i makrotillsynsramen för finansförmedlare som inte är banker i EU,

– med beaktande av artikel 55 i arbetsordningen,

– med beaktande av betänkandet från utskottet för ekonomi och valutafrågor (A10-0232/2025), och av följande skäl:

A. Finansiell stabilitet är fortfarande en hörnsten i den ekonomiska resiliensen och tillväxten, och kräver vaksamhet inför betydande ekonomisk osäkerhet, externa chocker och systemrisker.

B. Den globala finanskrisen har visat riskerna för avancerade ekonomier med finansiell instabilitet som får globala proportioner.

---

1 EUT C 33 E, 5.2.2013, s. 140.

C. Rysslands fortsatta aggression mot Ukraina och de ekonomiska konsekvenserna av detta har lett till inflationstryck, volatilitet på energimarknaderna och finansiell osäkerhet.

D. Införandet av tullar bidrar till fragmenteringen av den globala handeln, ökar störningarna i leveranskedjan och medför ytterligare risker för finansmarknaderna och ekonomin i stort.

E. En välintegrerad kapitalmarknadsunion är avgörande för att absorbera chocker, främja investeringar inom EU och säkra ytterligare integrering av den inre marknaden.

F. Stabiliteten hos finansförmedlare som inte är banker kommer att bli ännu viktigare om Europeiska unionen flyttar mer av sin finansiering till kapitalmarknaderna.

G. Finansförmedlare som inte är banker är verksamma inom mycket olika sektorer.

H. Eftersläpande ekonomisk tillväxt, som förvärras av spänningar i handeln, har negativa effekter på lånefinansierade enheter och kommer att öka kreditrisken för finansinstitut.

I. Höga tillgångsvärderingar på aktie- och företagsobligationsmarknaderna väcker farhågor om eventuell marknadskorrigering med systemkonsekvenser.

J. Bostadsfastighetssektorn, som har dragit nytta av det låga ränteläget, spelar en avgörande roll för den finansiella stabiliteten på grund av sin centrala plats i ekonomin, den betydande andel av hushållens förmögenhet som är koncentrerad till fastighetstillgångar, finanssektorns centrala deltagande i finansieringen av fastighetsinvesteringar och fastigheternas avgörande funktion som säkerhet på kreditmarknaderna.

K. Komplexiteten och sammankopplingen mellan de finansiella sektorerna har blivit allt viktigare, eftersom finansförmedlare som inte är banker är nettolångivare till banker och ekonomin i stort.

L. Avtryck från finansförmedlare som inte är banker på strategiska finansmarknader, såsom marknaderna för statspapper, har ökat, vilket framgår av att hedgefonderna drog sig ur cashfuturehandeln på baspunktsdifferenser på den amerikanska statspappersmarknaden under tullkrisen i april 2025.

M. Riktade reformer skulle kunna öka resiliensen för EU:s penningmarknadsfonder i linje med internationella standarder.

N. Finanssektorn är fortfarande sårbar för cyberhot, hybridkrigstaktik och dolda hävstångseffekter som skulle kunna destabilisera kritisk finansiell infrastruktur.

Bankunionen och kapitalmarknadsunionen: chockabsorbering och resiliens

1. Europaparlamentet välkomnar den förnyade debatten om behovet av att stimulera EU:s produktivitet och konkurrenskraft, bland annat genom bättre integrerade kapitalmarknader och en resurseffektiv ekonomi i enlighet med Draghi- och Letta-rapporterna.

2. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att prioritera en agenda för kapitalmarknadsunionen som stöder EU:s konkurrenskraft utan att hämma den finansiella stabiliteten.

3. Europaparlamentet betonar kapitalmarknadsunionens mål att mobilisera privat kapital mer effektivt för att överbrygga EU:s investeringsgap och den roll den spelar som en stötdämpare mot chocker. Parlamentet betonar att kapitalmarknadsunionens agenda också bör bidra till att korrigera strukturella obalanser i EU:s finansiella system. Parlamentet beklagar den fortsatta skattefördelen för lånefinansiering.

4. Europaparlamentet inser att fullbordandet av bankunionen måste vara en strategisk prioritering för att fördjupa den ekonomiska och monetära unionen.

5. Europaparlamentet noterar de utmaningar som härrör från mer integrerade finansmarknader i avsaknad av en mer konsekvent tillsyn, inbegripet kompromissen mellan effektiv riskdelning och diversifiering, å ena sidan, och spridnings- och förstärkningsrisker, å andra sidan.

6. När det gäller gränsöverskridande bankkonsolidering inser Europaparlamentet att en avvägning måste göras mellan geografisk diversifiering, gränsöverskridande finansiella tjänster, stordriftsfördelar och en potentiell försvagning av kopplingen mellan kreditinstitut och statspapper från samma land, å ena sidan, och problemet med banker som är för stora för att gå omkull, den potentiella försvagningen av mindre finansiella centrum och kopplingar till små och medelstora företag och lokala ekonomier, å andra sidan.

7. Europaparlamentet konstaterar att systemrisker också kan uppstå från mindre institut, eftersom de kan uppvisa högt korrelerade balansräkningar.

8. Europaparlamentet betonar vikten av tillgång till kapital, särskilt för små och medelstora företag, såsom riskkapital som går till tillväxtföretag, samtidigt som man bevarar den finansiella stabiliteten och säkerställer att tillväxt och resiliens går hand i hand.

Makroekonomiska risker och geopolitisk sårbarhet

9. Europaparlamentet uppmärksammar ECB:s primära mål att upprätthålla prisstabilitet och ESRB:s, de europeiska tillsynsmyndigheternas och centralbankernas nyckelroll när det gäller att bidra till den finansiella stabiliteten i unionen.

10. Europaparlamentet påminner om att eurosystemet har byggts på principen om monetär dominans. Parlamentet begär att ECB:s oberoende ska upprätthållas som en faktor som stöder den finansiella stabiliteten.

11. Europaparlamentet understryker att vissa centralbanksinterventioner medför en risk för marknadssnedvridningar som kan påverka den finansiella stabiliteten.

12. Europaparlamentet noterar unionens exponering för externa chocker genom starka kopplingar till utländska finansmarknader och enheter, EU:s finanssektors beroende av tjänsteleverantörer från länder utanför EU och påtryckningar från växande handelsspänningar i samband med geopolitisk osäkerhet.

13. Europaparlamentet betonar riskerna med höga statsskulder och underskott. Parlamentet påminner om att marknadens oro över statsskuldens hållbarhet, det otillräckliga bankregelverket vid den tidpunkten och spridningseffekter genom sammanlänkade finansiella system drev på finanskrisen 2008 och den efterföljande krisen i euroområdet.

14. Europaparlamentet varnar för spridningseffekter till finanssektorn. Parlamentet noterar i detta avseende uppmaningarna om att minska systemsårbarheter. Parlamentet betonar dock att en eventuell framtida utveckling inte får undergräva det nationella finanspolitiska ansvaret.

15. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att säkerställa efterlevnad av EU:s ram för ekonomisk styrning och konvergens med stabilitets- och tillväxtpakten för att säkerställa sunda och hållbara offentliga finanser.

16. Europaparlamentet inser att strukturreformer för att stärka euroområdets finansiella och institutionella struktur och en minskning av marknadsfragmenteringen skulle kunna stärka eurons internationella roll och potentiellt stärka den finansiella och monetära stabiliteten. Parlamentet noterar de pågående diskussionerna om den digitala euron.

17. Europaparlamentet framhåller den potentiella instabilitet som härrör från finansinstitut med hög skuldsättning, men erkänner samtidigt att de kan spela ekonomiska roller såsom i form av risksäkring, förbättring av marknadslikviditet, prisupptäckt eller riskdelning.

18. Europaparlamentet betonar vikten av samordning mellan makrotillsynsmyndigheterna genom systemriskanalys och systemtillsyn och att det görs en anpassning till mikrotillsynen för att säkerställa förenlighet.

19. Europaparlamentet erkänner de potentiella riskerna för den finansiella stabiliteten till följd av de allt mer frekventa fysiska riskerna för klimat- och naturkatastrofer och klimatrelaterade omställningsrisker.

Stress inom banksektorn och tillsyn över finansförmedlare som inte är banker

20. Europaparlamentet betonar behovet av att säkerställa genomförandet av Basel III-ramen för att stärka EU-bankernas resiliens och globala konkurrenskraft. Parlamentet noterar den fortsatta bristen på tydlighet när det gäller genomförandet av Basel III-standarderna i vissa större jurisdiktioner utanför EU, och behovet av att unionens banksystem förblir konkurrenskraftigt i ett internationellt sammanhang. Parlamentet betonar vikten av att bevara Baselramens integritet, och understryker att finansiell stabilitet i sig kan ses som en konkurrensfördel.

21. Europaparlamentet betonar vikten av att upprätthålla en sund makrotillsynsram, samtidigt som man säkerställer förenkling, förtydligande av lagstiftningen och en minskning av bördorna, i synnerhet för mindre enheter. Parlamentet betonar att det finns utrymme för förenkling och harmonisering i utformningen och tillämpningen av makrotillsynsbuffertar. Parlamentet uppmanar kommissionen och tillsynsmyndigheterna att systematiskt, när så är möjligt och utan att äventyra den finansiella stabiliteten, tillämpa principerna om proportionalitet, kostnadseffektivitet och digital förenkling,

22. Europaparlamentet betonar att en förenkling av reformerna efter finanskrisen 2008 bör övervägas om det finns tydliga och underbyggda fördelar för realekonomin och inga risker för den finansiella stabiliteten. Parlamentet noterar debatten om värdepapperiseringspaketet.

23. Europaparlamentet noterar ECB:s analys av den ihållande sårbarheten på affärsfastighetsmarknaderna, som förvärras av stigande räntor och exponeringar mot finansförmedlare som inte är banker, något som kräver en noggrann övervakning. Parlamentet uppmanar i detta sammanhang ESRB att noga övervaka den roll som spelas av finansförmedlare som inte är banker som är verksamma på fastighetsmarknaderna och utfärda relevanta rekommendationer. Parlamentet uppmärksammar dessutom hushållens höga skuldsättning.

24. Europaparlamentet uppmanar ECB att bedöma finansinstitutens exponering för geopolitiska risker, inbegripet indirekta effekter av sanktioner, tullar och ekonomisk fragmentering, som en del av den regelbundna översyns- och utvärderingsprocessen inom ramen för ett strategiskt oberoende.

25. Europaparlamentet uppmärksammar den ökande systemrelevansen för finansförmedlare som inte är banker, vilka står för mer än 40 % av EU:s finanssektors tillgångar. Parlamentet anser att sådana enheter kan bidra till risker för den finansiella stabiliteten om de inte är tillräckligt reglerade.

26. Europaparlamentet noterar mångfalden av affärsmodeller hos finansförmedlare som inte är banker och deras viktiga finansieringsroll. Parlamentet betonar att det för många sektorer redan finns sektorsspecifik reglering på EU-nivå, såsom för hedgefonder (direktivet om förvaltare av alternativa investeringsfonder[2]), penningmarknadsfonder (förordningen om penningmarknadsfonder[3]), försäkringsföretag (Solvens II), värdepappersföretag (direktivet[4] och förordningen om värdepappersföretag[5]) eller pensionsfonder (direktivet om tjänstepensionsinstitut[6]). Parlamentet konstaterar att den nuvarande ramen främst fokuserar på investerarskydd och marknadsintegritet snarare än på att minska systemrisker[7]. Parlamentet efterlyser en grundlig översyn av luckor i lagstiftningen när det gäller finansförmedlare som inte är banker, även på mindre reglerade

---

2 Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU av den 8 juni 2011 om förvaltare av alternativa investeringsfonder samt om ändring av direktiv 2003/41/EG och 2009/65/EG och förordningarna (EG) nr 1060/2009 och (EU) nr 1095/2010, EUT L 174, 1.7.2011, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/61/oj).

3 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1131 av den 14 juni 2017 om penningmarknadsfonder, EUT L 169, 30.6.2017, s. 8, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1131/oj).

4 Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/2034 av den 27 november 2019 om tillsyn av värdepappersföretag och om ändring av direktiven 2002/87/EG, 2009/65/EG, 2011/61/EU, 2013/36/EU, 2014/59/EU och 2014/65/EU (EUT L 314, 5.12.2019, s. 64, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/2034/oj).

5 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/2033 av den 27 november 2019 om tillsynskrav för värdepappersföretag och om ändring av förordningarna (EU) nr 1093/2010, (EU) nr 575/2013, (EU) nr 600/2014 och (EU) nr 806/2014 (EUT L 314, 5.12.2019, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/2033/oj).

6 Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/2341 av den 14 december 2016 om verksamhet i och tillsyn över tjänstepensionsinstitut (EUT L 354, 23.12.2016, s. 37, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2016/2341/oj).

7 ECB financial stability review, maj 2025, s. 78.

områden såsom familjekontor (family offices) och finansbolag i leveranskedjan.

27. Europaparlamentet noterar kommissionens rapport från 2023 om penningmarknadsfondernas funktion och de senaste ändringarna av ramen för penningmarknadsfonder. Parlamentet uppmanar kommissionen att föreslå en reform av förordningen om penningmarknadsfonder[8] i linje med internationella standarder, lagstiftningsframsteg som gjorts i andra jurisdiktioner och ESRB:s och Esmas rekommendationer.

Likviditet, marginalsäkerheter och digitala risker

28. Europaparlamentet betonar att procykliska marginalsäkerhetskrav under kriser såsom covid-19 och energiturbulensen 2022 drev på betydande likviditetsstress. Parlamentet noterar vikten av likviditetsberedskap och generellt av bruttosoliditets- och kapitalbuffertar i detta avseende.

29. Europaparlamentet efterlyser verktyg för att kunna ta bättre hänsyn till omfattningen av och hastigheten på likviditetsutflöden till följd av marginalsäkerhetskrav under systemrelaterade händelser, särskilt för energiförsörjningsföretag och finansförmedlare som inte är banker.

30. Europaparlamentet betonar behovet av motståndskraftig clearinginfrastruktur, robusta ramar för säkerheter och samordnad tillsyn över centrala motparter. Parlamentet noterar kommissionens beslut att utvidga likvärdighetssystemet för centrala motparter baserade i Förenade kungariket och noterar den fortsatta oron över det europeiska beroendet av centrala motparter utanför EU.

31. Europaparlamentet stöder ökad transparens och makrotillsyn när det gäller marginalsäkerheter, inbegripet stresstester och scenarioanalyser, med utgångspunkt i FSB:s senaste arbete med likviditetsberedskap för marginalsäkerheter och andra säkerheter som kan krävas in.

32. Europaparlamentet uttrycker sin oro över de växande kopplingarna mellan marknaderna för kryptotillgångar och decentraliserade finansmarknader och det traditionella finansiella systemet. Parlamentet stöder FSB, standardiseringsorganen och ESRB i deras ansträngningar att införa ett regelverk och harmonisera dess klassificering.

33. Europaparlamentet noterar FSB:s analys att de risker för den finansiella stabiliteten som uppstår till följd av marknaderna för

---

8 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1131 av den 14 juni 2017 om penningmarknadsfonder, EUT L 169, 30.6.2017, s. 8, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1131/oj).

kryptotillgångar för närvarande verkar vara begränsade[9]. Parlamentet uppmärksammar dock den potentiella systemrelevansen av utvecklingen på marknaderna för kryptotillgångar. Parlamentet noterar kryptotillgångarnas till stor del spekulativa karaktär och deras viktiga roll i olagliga transaktioner. Parlamentet uppmanar med kraft kommissionen och ESRB att noga följa utvecklingen på detta område.

34. Europaparlamentet välkomnar att Europeiska unionen har infört en tillsynsram för kryptotillgångar (MiCAR). Parlamentet betonar vikten av ett snabbt och konsekvent genomförande, och uppmanar kommissionen att övervaka återstående luckor i lagstiftningen.

35. Europaparlamentet framhåller den snabba tillväxten på stablecoin-marknaden, som hittills till stor del är begränsad till kryptoekosystemet. Parlamentet noterar att regelverket för stablecoins i större jurisdiktioner utanför EU förändras snabbt. Parlamentet uppmanar med kraft kommissionen att bedöma om det finns potentiella spridningskanaler, såsom vid multiemissioner.

36. Europaparlamentet betonar att unionen har antagit åtgärder för att stärka de finansiella enheternas digitala motståndskraft, särskilt genom rättsakten om digital operativ motståndskraft[10]. Parlamentet uppmanar till investeringar på området digitala finanser och omfattande investeringar i cyberresiliens för att skydda den finansiella infrastrukturen mot externa hot. Parlamentet uppmanar kommissionen och ECB att kartlägga och vidta åtgärder mot det europeiska finansiella systemets beroende av leverantörer av digitala tjänster utanför EU, specifika haveripunkter (single points of failure) och risken för hybridattacker.

37. Europaparlamentet understryker att förbättrad finansiell kompetens kan bidra till individuell motståndskraft, stabilare finansmarknader och ökat deltagande i kapitalmarknadsunionen.

38. Europaparlamentet noterar att upprätthållandet av en rimlig och tillförlitlig logistik och infrastruktur för tillgång till kontanter fortfarande är en viktig aspekt av den finansiella stabiliteten och allmänhetens förtroende.

Stärkt samstämmighet i tillsynen, datakapacitet och krisberedskap

---

9 G20 Crypto-asset Policy Implementation Status report, 22 oktober 2024.

10 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/2554 av den 14 december 2022 om digital operativ motståndskraft för finanssektorn och om ändring av förordningarna (EG) nr 1060/2009, (EU) nr 648/2012, (EU) nr 600/2014, (EU) nr 909/2014 och (EU) 2016/1011 (EUT L 333, 27.12.2022, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2554/oj).

39. Europaparlamentet stöder en holistisk, mer konsekvent systemomfattande och verksamhetsbaserad tillsynsstrategi för att identifiera och hantera risker och sårbarheter som är förknippade med olika typer av verksamhet inom finanssektorn, såsom utlåning, transaktioner och kapitalförvaltning.

40. Europaparlamentet betonar betydelsen av en robust och trovärdig krishanteringsram. Parlamentet betonar den gemensamma resolutionsmekanismens roll när det gäller att säkerställa en effektiv resolution av fallerande institut, och stöder ECB:s funktion som långivare i sista hand för att skydda likviditet och förtroende under kriser. Parlamentet noterar att en säkerhetsmekanism för den gemensamma resolutionsfonden fortfarande saknas.

41. Europaparlamentet stöder ECB, ESRB, de europeiska och nationella tillsynsmyndigheterna och Myndigheten för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism när det gäller att skydda EU:s finansiella stabilitet och hantera framväxande globala finansiella risker, inbegripet en enhetlig tillsyn från Esmas sida av systemviktiga gränsöverskridande finansförmedlare som inte är banker.

42. Europaparlamentet varnar för regelarbitrage och understryker behovet av att hantera dolda sårbarheter avseende hävstångseffekter som avslöjats under tidigare störningar.

43. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att upprätthålla en hög ambitionsnivå när det gäller att genomföra FSB:s rekommendationer om hävstångseffekter i EU.

44. Europaparlamentet understryker att myndigheter, både på nationell nivå och EU-nivå, bör ha lättillgängliga uppgifter av hög kvalitet och tillräckliga resurser för att analysera uppgifterna.

45. Europaparlamentet efterlyser ökad transparens, dataanalyskapacitet och rationaliserade mekanismer för datadelning mellan nationella myndigheter och EU-myndigheter, med respekt för dataskyddsgarantier, för att stödja en mer omfattande ram för riskövervakning och systemomfattande stresstestkapacitet, inbegripet när det gäller cyberresiliens, energiavbrott och ramen för säkerheter. Parlamentet noterar att vissa nationella myndigheter redan har meddelat sin avsikt att genomföra stresstester på sammanlänkningar mellan banksektorn och sektorn för finansförmedlare som inte är banker.

46. Europaparlamentet efterlyser ett stärkt samarbete med internationella finansinstitut, däribland IMF, Baselkommittén för banktillsyn, Banken för internationell betalningsutjämning och FSB, för att hantera gränsöverskridande stabilitetsrisker.

°

° °

47. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet och kommissionen.